

İNAKTİF GRİP AŞISI

BİLMENİZ GEREKENLER

2013-14

1. Niçin aşılanmalısınız?

Grip ABD de Ekim ve Mayıs ayları arasında her kış salgınlar yapan bulaşıcı bir hastalıktır.

Etkeni öksürme, hapşırma ve yakın temasla bulaşan grip virüsüdür.

Her yaşta insan gribe yakalanabilir ancak hastalanma riski çocuklar arasında en yüksektir. Hastalık aniden başlar ve günlerce sürebilir. Gripte:

- ateş/ titreme
- boğaz ağrısı
- kas ağrıları
- öksürük
- baş ağrısı
- halsizlik
- burun akıntısı veya tıkanıklığı olabilir.

Küçük çocuklar, 65 yaş ve daha büyük kişiler, gebeler ve kalp, akciğer veya böbrek hastalığı olanlarla bağışıklık sistemi zayıf olan kişilerde hastalık ağır seyredebilir. Grip aşısı bu kişiler ve onların yakın çevresi için çok önemlidir.

Grip zatürreye neden olabilir ve mevcut hastalığı olanların durumu kötüleşebilir. Çocuklarda ishal ve havale geçirmeye neden olabilir.

Her yıl ABD de grip nedeniyle **binlerce insan ölür** veya hastaneye yatar.

Aşılanarak kendinizi gripten ve komplikasyonlarından korurken diğer kişilere de hastalık yaymanızı önlersiniz.

2. İnaktif grip aşısı

İki tip grip aşısı bulunmaktadır:

İnaktif grip aşısı canlı grip virüsü içermez ve vücuda enjeksiyon şeklinde verilmektedir.

Canlı, hastalık yapma yeteneği azaltılmış LAIV isimli aşı da burun içine sprey şeklinde verilmektedir. *Bu aşı için ayrı bir aşı bilgi formu vardır.*

Grip aşısı her yıl önerilmektedir. 6 aylıktan 8 yaş sonuna kadar olan çocuklar ilk aşı oldukları yıl 2 doz aşı olmalıdır.

Gribe neden olan virüsler devamlı değişmektedir, bu nedenle her yıl tekrar aşılanma önerilir. Her yıl bilimadamları aşının içindeki virüsleri o yıl gribe neden olabileceği düşünülen virüslerle değiştirirler. Grip aşısı, bütün gripal enfeksiyonlara karşı koruma sağlamaz ancak hastalığa karşı en iyi korunma yöntemidir. İnaktif grip aşısı 3 veya 4 değişik grip virüsüne karşı koruma sağlar.

Korunma aşından yaklaşık 2 hafta sonra gelişir. Korunma 1 yıla kadar devam eder.

Grip virüsünün neden olmadığı bazı hastalıklar yanlışlıkla grip zannedilmektedir. Grip aşısı sadece gripi önler.

65 yaş ve üzerindeki kişiler için ayrı bir “yüksek doz” inaktif grip aşısı bulunmaktadır. Daha fazla bilgi için sağlık görevlinizle konuşun.

Bazı inaktif grip aşıları koruyucu olarak civa kökenli thimerosal içerirler. Yapılan çalışmalar aşıların içindeki thimerosalın zararlı olmadığını göstermiştir. Ayrıca içinde thimerosal bulunmayan grip aşısı da vardır.

3. Bazı kişiler grip aşısı olmamalıdır

- Doktorunuza **ciddi alerjik (hayatı tehdit eden) reaksiyon öykünüz varsa** söyleyin. Daha önce grip aşısı uygulamasından sonra ciddi bir reaksiyonunuz olduysa veya aşı bileşenlerinden herhangi birine karşı ciddi alerjiniz varsa bunlar aşı olmamak için bir nedendir. Hepsi olmamakla birlikte grip aşılarının çoğu az bir miktar yumurta içerir.
- **Guillain-Barré Sendromu** (ciddi bir felç hastalığı, GBS de denmektedir) **öykünüz varsa** grip aşısı olmadan önce doktorunuzla konuşun. Doktorunuz size aşının önerilip önerilmediğine karar vermenize yardımcı olacaktır.
- **Kendinizi iyi hissetmiyorsanız** sağlık görevliniz grip aşısı olmadan önce iyileşmenizi önerebilir. İyileşince tekrar aşı olmaya gelirsiniz.

4. Aşı reaksiyonu riskleri

Her zaman, bir aşının ilaçlara benzer şekilde yan etkilerinin görülme olasılığı vardır. Bunlar genellikle hafiftir ve kendiliklerinden geçerler.

Ciddi yan etkiler de görülebilir ancak nadirdir. İnaktif aşının içindeki virüsler ölüdür, bu nedenle **aşıya bağlı grip olmanız mümkün değildir**.

Kısa süreli kendinden geçme ve irkilme gibi semptomlar aşılar dahil birçok tıbbi müdahale sonrasında görülebilir.

Aşı sonrası 15 dakika oturarak beklemek veya uzanmak bayılmayı ve düşmeye bağlı yaralanmayı önler. Baş dönmesi, görme bozukluğu veya kulak çınlaması gibi yakınmalarınız varsa doktorunuza durumunuzu bildirin.

İnaktif grip aşısı sonrası görülebilecek **Hafif problemler:**

- aşı yapılan yerde ağrı, kızarıklık veya şişme
- sesde boğukluk; acıyan, kızarmış ve kaşınan gözler; öksürük
- ateş
- baş ağrısı
- diğer bölgelerde ağrılar
- kaşıntı
- halsizlik

Bu problemler olursa genellikle aşının yapılmasından hemen sonra başlar ve 1-2 gün sürer

İnaktif grip aşısı sonrası görülebilecek **Orta problemler:**

- Aynı anda zatürre (PCV13) ve grip aşısı yapılan küçük çocuklarda ateşe bağlı havale geçirme riskinin daha yüksek olduğu gözlenmiştir. Daha fazla bilgi için doktorunuza danışın. Grip aşısı olacak çocuğunuz daha önce havale geçirdiyse bunu doktorunuza söyleyin.

İnaktif grip aşısı sonrası görülebilecek **Şiddetli problemler:**

- **Ciddi alerjik reaksiyonlar** her aşından sonra görülebilir (1 milyon doz aşıda 1 den az tahmin edilmektedir)
- İnaktif grip aşısı ile Guillain-Barré Sendromu (GBS) arasında ilişki olabileceğine dair küçük bir olasılık olsa da bunun 1 milyon aşılanan kişiden 1 veya 2 olgu olabileceği tahmin ediliyor-bu da aşıyla önlenemez gibinin ciddi komplikasyonlarının riskinden daha azdır.

Aşıların güvenilirliği sürekli izlenmektedir. Daha fazla bilgi için:

www.cdc.gov/vaccinesafety/ web sitesini ziyaret edin.

Inactivated Influenza Vaccine- Turkish (7/26/13)
Translation provided by Mustafa Kozanoglu, MD,
Toronto, Canada

5. Şiddetli bir reaksiyonda neler olur ve ne yapılmalıdır?

Nelere bakmam gerekir?

- Yüksek ateş veya davranış değişikliği gibi olağan olmayan bir durum var mı, bakın.
Şiddetli alerjik reaksiyonun bulguları solunum sıkıntısı, seste boğukluk veya wheezing, deride kabarıklıklar, solukluk, halsizlik, çarpıntı veya baş dönmesi olabilir. Bunlar aşıdan birkaç dakika sonra başlayabileceği gibi birkaç saat sonra da başlayabilir.

Ne yapmalıyım?

- Beklenmemesi gereken ciddi bir reaksiyon düşünüyorsanız 9-1-1 arayın veya hemen aşı yapılan kişiyi en yakın hastaneye götürün. Veya doktorunuzu arayın.
- Daha sonra Sağlık görevlinizden Aşı Yan Etki Rapor Sistemi'nin (VAERS) formunu doldurmalarını **isteyin** veya kendiniz **1-800-822-7967** nolu telefondan VAERS'i arayın veya www.vaers.hhs.gov adresindeki web sitesine bildirimde bulunun.

VAERS sadece yan etkilerin bildirilmesi içindir. Tıbbi tedavi konusunda bilgi sağlamaz.

6. Ulusal Aşı Sonrası İstenmeyen Etki Yardım Programı

The National Vaccine Injury Compensation Program (VICP) bir aşıya karşı ciddi bir reaksiyonu olanların tedavi ve bakım ücretlerini ödemelerine yardımcı olmak amacıyla bir federal program oluşturulmuş bir programdır. Program hakkında daha fazla bilgi almak için **1-800-338-2382** yi arayın veya www.hrsa.gov/vaccinecompensation web sitesini ziyaret edin.

7. Daha çok bilgiyi nereden alabilirim?

- Doktorunuza sorun.
- Mahalli veya eyalet sağlık birimlerini arayın.
- Centers for Disease Control and Prevention (CDC) ile temas kurun:
 - **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)** yi arayın veya
 - CDC'nin www.cdc.gov/flu web sitesini ziyaret edin.

